

Høringsuttalelse:

Norges tredje rapportering under Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter

(Oslo 29. april 2010) Helsingforskomiteen setter pris på å få mulighet til å kommentere Norges tredje rapport om gjennomføringen av Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter. Komiteen vurderer å sende inn en egen skyggerapport.

Det er Helsingforskomiteens inntrykk at rapporten gir en god oversikt over viktige sider ved norsk politikk i forhold til de nasjonale minoritetene, dog først og fremst knyttet til merknader fra Den rådgivende komité.

Det er imidlertid et spørsmål om ikke rapporten kunne gå lengre i å redegjøre for debatt om og reaksjoner i forhold til ulike sider ved politikken. En slik rapportering ville gi den rådgivende komiteen et enda bedre inntrykk av gjennomføringen av de ulike tiltakene som blir nevnt og hvordan tiltakene blir tatt imot.

Det har i perioden vært flere seminarer og prosjekter som har bidratt til debatt om norsk minoritetspolitikk eller knyttet til enkelte av minoritetsgruppene. Helsingforskomiteen har særlig deltatt i og også selv arrangert flere slike arrangementer knyttet til norsk tater-/romanipolitikk. I forbindelse med disse arrangementene er det kommet frem mange verdifulle synspunkter på den norske politikken som gjerne i større grad kunne bli berørt under Del II i rapporten, om tiltak for å forbedre gjennomføringen av Rammekonvensjonen.

Nedenfor følger noen kommentarer til enkelte punkter i rapporten:

(a) side 8, opprettelse av "et utvalg som skal se på gjennomføringen av norsk politikk overfor romanifolket/taterne".

Redegjørelsen kunne suppleres med et avsnitt som sier at både romani-/taterorganisasjonene og Helsingforskomiteen har vært positive til et slikt utvalg, men har understreket at det må få et sterkt mandat og være sammensatt av personer med god kompetanse og tillit i befolkningsgruppen. Det bør opprettes en referansegruppe med representanter for organisasjonene som et bindeledd mellom utvalget og folket. Siden mange tatere/romanifolket ikke er organisert vil det også være en utfordring å nå ut til disse.

(b) side 14-18, lovgivning og tiltak mot diskriminering. Redegjørelsen kunne suppleres (etter avsnittet om Likestillings- og diskrimineringsombudet) med at taternes-/romanifolkets organisasjoner fortsatt rapporterer om omfattende diskriminering, blant annet på

campingplasser hvor tater-/romanifolk fortsatt opplever å bli avvist. Det er også en utfordring at ulike politidistrikter har en noe ulik praksis når det gjelder å gripe inn i forhold til slik diskriminering. Det er behov for sterkere standarder internt i politietaten i forhold til å følge opp slike situasjoner slik at en unngår at politiet fremstår som diskriminerende mot romanifolk/tatere.

Helsingforskomiteen er innforstått med at myndighetene er klar over disse problemene, og viktige positive tiltak for å styrke politiets rolle blir beskrevet i rapporten på side 24-25. Men det kan være viktig for den rådgivende komiteen å få mer informasjon om bakgrunnen for tiltakene og da særlig om forhold knyttet til de nasjonale minoritetene. Den grunnen som gis på side 24, fjerde avsnitt: "På bakgrunn av beskyldninger om diskriminering og 'racial/ethnic profiling' i politiet,...", er noe knapp.

(c) side 22-23, Pkt. 90: "Myndighetene bør videreføre og trappe opp tiltak for å informere allmennheten, politikere og offentlige myndigheter..."

I denne delen av rapporten burde det være en redegjørelse for et viktig temaområde som ble tatt opp på Helsingforskomiteens høring 12. november 2008 om norsk tater-/romanipolitikk om manglende kultursensitivitet blant myndigheter som arbeider med familie- og barnevern og i forhold til opplæring av fosterforeldre som tar imot barn av tater-/romanslekt.

Dette ble fulgt opp på et eget møte med daværende Barne- og familiedepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet, same- og minoritetspolitisk avdeling, ledet av statssekretær Raimo Valle. Monica og Lennart Karlsen, som hadde lagt frem dokumentasjon om denne problematikken på Høringen etter å ha undersøkt praksis ved en rekke BUF-kontor, understreket på møtet at BUF-etater må ta hensyn til om barn er av romani/taterslekt, blant annet ved at en sørger for at fosterhjem og adoptivforeldre har nødvendig kulturkompetanse når de overtar ansvaret for slike barn. Det bør legges vekt på å rekruttere fosterforeldre fra romanifolket/taterne.

Helsingforskomiteen deltok på møtet med departementene og er informert om at Barne- og familiedepartementet lovet å følge opp saken og bidra til å øke kompetansen i forhold til tater-/romanikultur og minoritetsrettigheter i BUF-etatene.

Området er viktig ikke minst på bakgrunn av den negative rolle som barnevernet tidligere spilte i forhold til folket.

(d) Side 26 om endringer i religions og livssynsundervisningen i skolen, fra KRL til RLE. Det kan være på sin plass å opplyse at ikke alle oppfatter at det nye RLE-faget er fullstendig "tilpasset en mangfoldig og pluralistisk skole", jfr. uttalelser fra Human-Etisk Forbund.¹

Helsingforskomiteens kontaktperson: Assisterende generalsekretær, Gunnar M. Ekeløve-Slydal, mobil: 95210307

---

¹ Se f eks uttalelser i artikkelen, "Tviler på reelle endringer i RLE-faget", http://www.fritanke.no/NYHETER/2008/Tviler_pa_reelle_endringer_i_RLE-faget/